

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek 's öt rendű felírás a felséghez; kinevezések; a pécsi játékszin megnyitása; különféle: Milos hg megegyezik fia fölemeltetésiben, Liszt nyilatkozata, 's a t.; tőzsér-pénz-'s iparügy; 's a t.) Amerika, Spanyolország (d. Carlos nem akar lemondani a trónköveteléséről; Palillos embertelensége; Cabrera napiparancsa; harezteri hírek; 's a t.) Anglia (az angol hadsereg elfoglalja Kabult; elegy; 's a t.) Franciaország (Peytel már kivégeztetett; elegy; 's a t.) Németország (a gnesen-poseni főkapitány jövedelmei fölfüggesztésével fenyegetik; 's a t.) Törökország, Oroszország, Hollandia, Gabnaár.

Magyarország és Erdély.

Őcs. 's ap. kir. felsége szendrői Aszalay József urat, mint Magyarországot egy igen jeles földképeinek szerzőjét, kitűnő nagysága arany emlékpénz méltóztatott megjutalmazni, mellynek arczlapján fels. Urunk remekül készült mellképe látható e' körirattal: „Ferdinandus D. G. Austriae Imp.“ hátlapján pedig borostyánkőszorubán e' szavak olvashatók: „De litteris merito Josepho Aszalay de Szendrő.“ A' rendkívüli szépségű emlékpénz Böhm jeles hazánk fia rajza és mintája után készült. Tudunkra a' szerző hazánk írói közt első, ki illy megkülönböztetésben részesült.

Őcs. 's ap. kir. felsége Both báró Oldenburg nhségi statustanácsost és n. szövetséggyűlési követet a' magyar kir. sz. Istvánrend középkeresztesévé méltóztatott nevezni.

Minas év, zimonyi cs. kir. vesztegházi-igazgató, ki köztudomás szerint mult évben Konstantinápolyba ment a' török birodalom egészségügye rendezésére, most miután a' porta teljes elégtelére végzé e' tisztes megbízatást, engedelmet kért Zimonyba visszatérhetésre, mit a' nagyur azonnal teljesíté 's egyszersmind érdemei és hasznos szolgálati méltánylásául a' Nisani-Ifthar rendjellel kegyeskedék őt díszesíteni.

ORSZÁGGYŰLÉSI HÍREK. I. Az Ország előleges sérelmel felterjesztése a' kir. kegy. előadások tárgyában. Fels. 's a t. Forrón ohajtotta a' Nemzet a' jelen Országgyűlés minélelőbbi összehívását, mert súlyos sérelmeinek megszüntetését ettől várta; szép reményeket tápláltak keblökben a' Hon polgárai, mert meg valának győződve, hogy a' Fejedelm' s Nemzet közötti bizodalom újra erősödven, a' Haza köz boldogságára, a' nemzeti jóllét emelésére sok hasznos intézkedést fog tenni a' törvényhozás gondos előrelátása. Nevelték e' szép reményeket Fölségednek a' jelen Országgyűlés megnyitáskor hozzánk intézett 's Hazánk közjavára és a' törvények teljesítésre ezéző kegy. kir. előadási 's az ezek végsoraiban foglalt ama törvényszerű fejlődmi szent ígéret, melly szerint Fels. a' már felterjesztett 's ez Országgyűlésről még fölterjesztendő sérelmek orvoslásáról 's a' Nemzet igazságos kívánatának betöltéséről minket biztosítani méltóztatott. Törvényhozási jellen állásunkban mi is mind Felséged kegy. szándékát, mind polgártársink buzgó ohajtását 's kötelességünknek szeméink előtt tartva, midőn a' közboldogság gyarapítása legcélszerűbb módjairól tanácskozáink, ujabban meggyőződünk arról, hogy minden, bármily üdves intézkedés ohajtott siker nélkül marad, sőt tanácskozáinkban akadály nélkül, teljesen nyugodt kebellet előre sem haladtunk mindaddig, míg az Ország súlyos sérelmei nem orvosoltának, 's a' Nemzetnek ezekből eredt terhes aggodalma megszüntetve nem lesz; futi bizodalommal sietünk tehát panaszunkat Fels. atyai kebelébe kiönteni. Az országgyűlés teljes kiegészítése vonta magára mindenek előtt figyelmünket. Előleges orvoslást kívánó sérelmeknek tekintjük azt, hogy az 1832/6 21. t. cz., melly határozottan azt rendel, hogy Kóvár vidéke is mára a' jelen Országgyűlésre meghívassék, nem teljesített, 's Kóvár vidéke meg nem hívatott; továbbá, hogy a' visszacsatolt részekből azok, kiknek törvényink és ősi szertartásink a' törvényhozásban személyes részvételre jutnak; sőt ezeken kívül a' főrendi táblának némely más tagjai is, az eddigi gyakorlat elmellőztével, a' jelen Országgyűlésre kir. meghívóleveleket mindaddig nem kaptak; alázatosan ide mellékelte külön felírásunkban tehát e' sérelmeket minélelőbb orvosoltnak kérjük; egyszersmind azon akadályokat, mellyek szinte alázatosan ide mellékelte külön felírásunk között Közép-Szolnok vármegye megjelenését 's e' részben a' törvény végrehajtását és Fels. kir. meghívó-parancsa teljesítését gátolják, elhárítani eszedezünk. A' honi nyelv, mellynek emelkedő virágzását soha nem eszkenkedő buzgósággal ápolni szent kötelességünk, Fels. kegyes megegyeztetél, törvényink eredeti nyelve lett; méltó tehát és igazságos a' Nemzet azon forró közohajtása is, hogy törvényes Fejedelméhez a' törvények nyelvén irhasson 's panaszait, kérelmeit, kívánatit honi nyelven önthesse ki Fejedelmének atyai kebelébe. Reménytel párosult e' közohajtás, midőn Fels. e' jelen Országgyűlés megnyitáskor honi nyelven tett hódoló tiszteletünket kegy. fogadta, 's e' reménytől lelkesítve terjesztettük az ország Nádora által hódoló tisztelettel Fels. elibe felírásunk egyedül magyar nyelven lehető felkúldése iránt a' Nemzet buzgó közohajtását. Hálas köszönettel vettük Fölségednek erre következtetéseket azon kegyes nyilatkozását, hogy e' buzgó nemzeti közohajtás elfogadására kegyesen hajlandó; 's e' biztosító szent ígéret kétkedünk nem enged, hogy Fels. minden felírásunknak még ezen Országgyűlés alatt ezentul egyedül magyar nyelven lehető felterjesztését kegy. elfogadja; futi bizodalommal kérjük tehát Fels., méltóztatásuk kegyesen ígért kir. válasznak minélelőbbi kiadásával minket megörvendeztetni. Vagynak még ezenkívül a' honi nyelvet tárgyzó több kívánatunk 's kérelmünk, mellyeket külön felírásban Fels. alázatosan fel fogunk terjeszteni. Elmellőzhetetlen kötelességünknek ismerjük azt is, hogy az ország RRdeinek mult 1836. máj. 15-én napján nyilvánított fentartásuk folytában, az ország mindazon előleges sérelmeit és kívánatit, mellyek az 1833. mart. 30-áról ismételve fölterjesztettek ugyan, az 1835. dec. 3. és 1836. apr. 29. napjairól vett k. k. válaszok által azonban orvosolva 's illetőleg teljesítve nincsenek, ide rekesztve ismét felterjesszük, 's azok orvoslására 's teljesítésére, miket e' részben az ország RRdei több egymás után következett Országgyűlésen szorgalmaztak, Fölségedet alátvalói tisztelettel újra megkérjük. Vagynak még az országnak egyéb súlyos előleges sérelmei és kívánatit is, mellyeket, mihielyt azok iránt az országgyűlési tanácskozások befejezetenek, haladéknélkül felterjeszteni sietünk, Fölséged igazságszeretettel 's atyai kegyességgel ismételt nyugtató ígértétől futi bizodalommal reménylven, hogy súlyos sérelmink rég ohajtott orvoslása által Hazánk boldogságát 's a' szeretést e' bizodalom édes kapesai ujab megerősítését eszközölhetjük. Egyébiránt a' kir. kegy. előadások tárgyalására nézve alázatosan jelentjük Fölségednek, hogy jelenleg azok 2dik pontja érdemében folytatjuk tanácskozásinkat, 's mihielyt tanácskozásink befejezetenek, nem késünk azok eredményét Fels. alázatosan felterjeszteni; hogy pedig a' kir. k. előadások 15-ös és 3dik pontjára nézve is hovahamarább tanácskozhassunk 's végezhezzünk, Fels. mély tisztelettel arra kérjük, hogy a' fenálló törvények lelke 's az előbbi Országgyűlések példái következtökben a' katonaujonezokban kívánt segedelemadásra nézve fenforogható szükség voltaképp megtudására vezető eszközöket nyujtani, 's a' Duna és illetőleg a' több folyamok szabályozása feletti tanácskozások elősegítésül szolgálható

terveket és adatokat is, mellyeknek közöltetését az országosan egybegyülekezve volt RR. már 1835. jan. 29-ól költ felírásukban kérték, a' jelen Országgyűléssel minélelőbb közöltetni méltóztatassék. Kik egyébiránt cs. kir. kegyelmeibe jobbágyi alázatosággal ajánlottak maradunk. Költ sz. kir. Pozsony városában 1839. eszt. mindszent-hava 31dik napján tartott országos ülésünkben. Cs. kir. Fels. legalázatosabb káplánjai, szolgálói 's örökös hűségű jobbágyi, Magyarország és hozzá kapcsolott részek országosan összegyűlt Rendei.

II. Az 1832/6 21dik törvény rendelkezésének nem egészen lett teljesítése iránt. Fels. 's a t. Az 1832/6 21dik törvény, melly Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd vmgyéket és Kóvár vidékét Magyarországhoz visszacsatolja, határozottan azt rendel: hogy Kóvár vidéke is hívassék meg az Országgyűlésre. Sajnosan értettük tehát, hogy a' törvény ezen világos rendelkezés teljesítésbe nem vétetett. Mivel továbbá az említett tezik által azon részek polgári, közigazgatási, törvénykezési, adózási és mindennemű állapotjaira nézve teljesen és tökéletesen Magyarországhoz visszacsatoltattak, önként következik, hogy azok is, kiket a' magyar törvények a' törvényhozásban személyes részvételre jogosítanak, már ez Országgyűlésre meghívandók lettek volna. Teljesen meg vagyunk győződve, hogy cs. kir. Fels. a' törvények pontos teljesítésére felügyelni meg nem szűnhet; e' meggyőződésünkkel fogva Fels. arra kérjük, hogy az említett törvény világos rendelkezése szerint, Kóvár vidékét is, nemkülönb azokat, kiket törvényink e' joggal különösen felruháznak, e' jelen országgyűlésre hová hamarabb meghívni 's így az 1832/6 21dik törvényt tetteleg végrehajtani méltóztatassék. Kik egyébiránt 's a t.

III. A' főrendi Tábla némely tagjainak ez Országgyűlésre meg nem lett hivatásuk tárgyában. Fels. 's a t. Több megye részéről előterjesztetvén: hogy a' főrendi Tábla némely tagjai, kik az eddigi gyakorlat szerint meghívandók lettek volna, ez országgyűlésre kir. levelek által meg nem hívatottak; ezt annyival inkább sérelmesnek tartjuk: mivel az 1635iki 79ik cikk által el van határozva, hogy a' kir. meghívólevelek ideje-korán adassanak ki. Kérjük tehát Fels. hogy azokat, kik az eddigi gyakorlat elmellőztével ez Országgyűlésre mindaddig személyesen meg nem hívatottak, minélelőbb meghívni, egyszersmind bennüket biztosítani méltóztatassék, hogy jövendőben az említett gyakorlat megtartatni 's az idézett 1635: 79. törvényezékek e' részben pontosan teljesíteni fog. Kik egyébiránt 's a t.

IV. Közép-Szolnok vgye birtokos nemesei által benyújtott folyamodás tárgyában. Fels. 's a t. Közép-Szolnok vgyének 901 birtokos nemesei hozzánk intézett folyamodásukban előterjesztik: hogy noha meggyük az 1832/6 21ik tezik által Magyarországhoz visszacsatoltatott, 's e' törvény rendelkezéséhez képest, Fölséged k. kir. levele által a' jelen országgyűlésre meghívott, mégis a' követek választatása végett a' f. eszt. jun. 20dik napjára kitűzött gyűlés a' főispán által, mielőtt megnyitott volna, bizonytalan időre elhalasztatván 's az igen nagy számmal a' törvény rendelkezésének 's a' meghívó kir. levélnek megfelelő kívánó szándékból Zilahon, a' gyűléstartás helyén, összesereglett megyebeli nemesség önkényesen szétküldetvén, ekkép a' megye, a' törvény és Fels. meghívó-parancsa ellenére, a' főispán által választási jogában meggátolatott. A' folyamodók által Fels. előtt közbenjárásért kértvén meg 's magunk is forrón ohajtván, a' közös magyar honhoz visszakapcsolt részek képviselőit minélelőbb körünkben látni: kérjük Fölségedet, hogy az említett gyűlés elosztatása okait megvizsgáltnak, 's kir. legfelsőbb hatalmával fogva az akadályokat, mellyek az 1832/6 21ik törvény végrehajtását 's kegy. meghívó-parancsa teljesítést gátolhatnák, elhárítani méltóztatassék. Kik egyébiránt 's a t.

V. Az előleges sérelmek és kívánatok tárgyában. Fölséges 's a t. Az 1833. mart. 30ik napján kiemelve fölterjesztett előleges sérelmek és kívánatok közül, az 1835. dec. 3kán és 1836. aprilis 29én költ. kegy. kir. leírások által azok, mellyek az 1836. május 15-én napján fentartattak, orvosolva 's illetőleg teljesítve nincsenek; mulhatlan kötelességünknek tartjuk tehát Fels. megkérni azok teljesítésre, mik több egymásután következtetett Országgyűlésen e' tárgyakra nézve szorgalmazva voltak 's ragaszkodván azokhoz, mik már számos felírásban eddig előadtak, nem kétkedünk, hogy sérelmink orvoslását, törvényes kívánatunkat pedig teljesítését szorgalmazó kérelmünk Fels. előtt, kinek biztató szavai ismételt fölterjesztésre felszólítva, új reményeket ébresztének, ohajtott siker nélkül ez uttal elhangzani nem fog. Kik egyébiránt 's a t.

Épar-'s tőzsér-ügy. Vidékünkön a' Tisza mellett az october utolsó felében végzett szüret a' homoki kertekből jó bort adott, 's bőven fizetett; különösen a' keszi Hasznosban egy hold után egyre másra 25 akót tehetni. Akója jelenleg 3—4 v. forint kel. —

Mult vasárnap nov. 10dikén népes és fényes volt a' pesti Nemzeti Casinó nagyteremében adott hangverseny, melly úgy szólván kezdetül szolgált a' Nemzeti Casinó által adni szokott ez őszi hangversenyeknek. Tárgyai köv. voltak: 1. Beethoven Lajos septettjének első része; 2. Iris zongorára, hegedűre, és violoncellóra: Maysedertől; 3. Schubert „Erlkönig“ nevezetű balladáját, éneklé Schodelné. 4. Beethoven Lajos septettjének 2dik része. Mind nemcsak kielégítőleg, hanem igen jelesül érezteté a' hangszat gyönyöreit a' számos, értelmes 's méltató közönség, de legkitűnőbbben leghathatósabban Schodelné ezüst csengésű és szívűbűvölő hangjával, melly az egész elbájt hallgatóságot több rendű örömtapsra fakasztá.

Pécs november 4dikén: Tegnap nov. 3dikán nyitott meg az ujonnan épült színházunk számos sokasága néző celenletében. E' nap jeles és halhatatlan nap volt Pécsre nézve: két színjáték egy nap! egyik töltve, a' másik is számos nézővel bővelkedve, azon közhiedelem daczára: hogy itt egy társaság sem tarthatja fen magát 's im a' mainap megmutatta, hogy kettő is megtelhetik nézővel. A' magyar színházban „Krisztina svéd királyné és Monaldeschi“ 3 szakaszban Dumas után fordítva Havy Mihálytól a' hely kiesinségéhez képest elég szorgalommal adatott. Monaldeschi (Lendvay) művészi tehetségének, mit mindenkor hársány tetszés koszorúza, ismét igen kitűnő jelét adá, Kálmán és Szilágyi a' megelégedésig, a' többi személy is meg'elhetősen vevék szerepeiket. Játék

nyát nőül veendi d. Carlos legidősb fia. — Tartanak, mikép Espartero az idén már nehezen fogja megtámadhatni Cabrerát, miután az országutak azon hegyes vidéken már is annyira járhatlanok, hogy ályukat épen nem szállíthatni egyik állomásról másikra. Cabrera egy egész évre látta elélelni szerekkel a hatalmában levő erősségeket, Espartero ellenben mindenütt csak elpusztult falukra, vagy végkép elszegényült lakosokralátal. Octob. utolsó napjaiban mindazáltal e nehézségek dacára is csakugyan elhagyá állomását Espartero, és bayonnei levelek szerint főhadiszállását Esteruelben választá, első hadosztálya ugyanekkor Alcorizában állomásozott Calanda és Forcalanda mellett, a 2ik Gurgalla Lamata és Los Olmosban; a 3ik Cabra és Palomarban, a központi zászlóalj pedig Camarillasban és vidékin. A hadsereg többi része Valencia tartomány határát tartja elfoglalva. E faluk mind Alcaniz és Montalban között terjednek el's még távol vannak Cantavieja és Morella erősségeitől, miket Cabrera folyvást makacs ellenállásra erősít. A hadsereg alig haladott ugyan mintegy 3 lieunyire előbbi állomásától; de e csekély mozdulatot is fontosnak kell mondaní azon körülménynél fogva, miszerint Segura és Alliaga carlosi erősségek közt ez által megszünt minden kölesönös közlekedés, mi rendkívül fogja könnyíteni elfoglaltatásukat. Egyébiránt a nevezett faluk olly közel vannak egymáshoz, miszerint Cabrera egyetlen hadsapatot sem rohanhat meg a nélkül, hogy azonnal segítségire ne sietne az egész sereg, mellynek összehítt ereje legalább is kétszeresen haladja meg az övének számát. Minden oldalról híre szállong, miszerint Cabrera hadseregében meghasonlás és elégtelenség kezd uralkodni, miknek elnyomására igen határozott's erőteljes rendszabályokhoz szándékozik nyulni Cabrera; mindeddig azonban semmi bizonyosat nem tudhatni e tekintetben, ámbár egyébiránt könnyen elgondolhatni, hogy előbb utóbb szükségképp önként el fog oszlani Cabrera hadserege, mert e makacs vezér pénzfórása elapadand, azt pedig minden katonája jól tudja, hogy elhatározó győzelmet többé nem reménylhet.

(Madridban zendüléstől rettegnék.) Madridi legújabb hírek szerint az elmék ingerültsége olly magasra emelkedék, hogy naponkint komoly zavargás-kiütéstől tarthatni, 's a hatóságok már biztosítási rendszabályokhoz is kénytelenek nyulni. A katonaság szigorú parancsot kapott laktanyáiban maradásra, az őrállomások mindenütt kettőztetvék, 's a törvényhozó test gyűléshelyét minden oldalról őrsapatok biztosítják. A főkapitány teljes díszöltözetben 's fényes kísérettel szokott lenni jelen a cortesülésekben. Híre jár, mikép a corteskövetek egyik legkicsapongóbb elméjű társa indítványt szándékozik tenni, miszerint a gyűlés nyilatkozatassa magát állandónak, azután küldjön a kormányzó királynéhoz követséget, 's erőszakkal vija ki a kívánt ministerség-feloszlást. Eddig mindazáltal semmi nem történt, miből e hír valószínűsége lehetne jóslani. A ministerség teljes erővel azon van, hogy a költségvetést kiesikarhassa a követektől, mert azután minden perczen könnyen 's minden félelem nélkül föl fogná oszlatatni a cortest. Alaix tábornok már megígérte a kormányzó királynénak, hogy e feloszlást ellenzeni nem fogja. Egyébiránt a szónokok olly epésen nyilatkoznak a ministerség ellen a cortes majd minden ülésében, hogy majd minden pillanatban ököltre kerüléstől tarthatni. Valóban csodálatos, hogy épen e ministerség, melly valahára véget tudna vetni a hat éves háborúnak 's melly azért az egész országból áldás szavát hallá hangzani, most épen olly férfiak miatt leend kormányról lépni kénytelen, kik mindenkor teljes erejükből éleszték a háborút. A kormány azon nyugtalanító értesítést kapá, miszerint a palota közelében népizgás támadand, mire a cortes azonnal állandónak nyilatkozván, daczosan fogja követelni a ministerek elboesáttatását. A főkapitány azonnal célszerűleg intézkedék minden történhető zavar-elnyomásra, ámbár minden buzgalma mellett is csak igen keveset tehetett, mivel rendkívül kevés a katonaság jelenleg Madridban 's annak egy része szinte föllengősdi eszmék miatt gyanus. Rövid idő múlva vagy a ministerség lép le, vagy a cortes fog eloszlattatni. —

A n g l i a .

(Russziának újabb ajánlatát tesz az angol kormány. Elegy.) London oct. 25ikén: „Mig a porta leggyorsabb határozatot kíván, a nagy hatalmak csupán saját érdekeik és az alkirály viszonyinak fontolgatásával foglalatosak. Meg kell azonban vallani, hogy mivel a porta nem képes többé önjerejével óltalmazni 's föntartani jogait, tehát mulhatlanul szükség, hogy a nagy hatalmak előbb egymás kölesönös viszonyit és befolyásukat határozzák meg a keletügy ellenében. Azon két tengerszoros, melly Európát Ázsiától elválasztja, kétségkül legfontosb tárgya most az európai politikának. Nincs hatalom, melly örömezt túrné el lobogóji kizáratását a fekete és marmora tengerből; legelőnkébbül mindazáltal Franciaországot és Angliát sújtja e kizáratás. Reménylik most: hogy e tekintetben olly szerződés fog létesülhetni, melly valamennyi hatalom igényit lehetőségig kielégítvén, egyszersem mind Russzia helybenhagyját sem nélkülüzendi. Ha fontolatra vesszük, mikép a hunkiar-skelessii szerződés nem csupán Anglia és Franciaország büszkeségét bántá meg, hanem egyszersem mind minden hatalom féltékenységét voná maga után, tehát igen valószínűnek látszik, hogy Russzia csakugyan kénytelen leend olly engedélyekre hajlani, miket határozottan követel Európa, ámbár egyébiránt az orosz kormány igényit nem szándéka kíméletlenül megsérteni. Ez egész terv azonban csupán azon különemü törekvések bélyegzőjelének tekintendő, melly utóbbi időkben leginkább csak három nagy hatalomtól származott. Egyébiránt ámbár Brunnow ajánlatit nem találá elfogadhatóknak az angol kormány, mégis biztosan állíthatni, hogy némi közélet történt e két hatalom között. Russzia ajánlati elfogadhatlanok ugyan; de az angol kormány mégis meghallgatá azokat, 's némely módosításokat hozá indítványba, mikből méltán következtethetni, miszerint Brunnow ajánlatit koránsem kell változhatlanoknak tekinteni, hanem inkább csak ollyanoknak, mik azért tétettek, hogy alkalmul szolgáljanak alkudozás-megnyitásra, melly különben sohanem jöhetett volna folyamatba e két hatalom között. Tanusítják e véleményt

Russzia következő ajánlati: Russzia kívánta, hogy a porta csupán az egyiptusi basa korlátlankodási ellen biztosíttassék; hogy a dardanellák minden lobogó előtt zárva legyenek; a nagy hatalmak pedig azon esetben se nyomulhassanak a fekete vagy marmora tengerbe, ha orosz hadsereg találna megjelenni török birtokon Konstantinápoly óltalmazására. Ezekért aztán kész volna Russzia a hunkiar-skelessii szerződés kedvezményiről lemondani. Az angol kormány ellenben oda kívánja módosíttatni ez ajánlatokat, hogy Russzia föltétlenül kezeskedjék a török birodalom épségben föntartatása iránt, melly esetben kész Anglia megadni azon engedélyt, miszerint azon pillanatban, midőn Ibrahim basa Konstantinápoly felé közelítend hadseregével, kizárólag az orosz hadseregnek legyen joga a basa előhaladását gátlani Tauruson innen, ugy mindazáltal, hogy az e végre szükségleges segédcsapat a kizásiai partvidék valamely pontján lépjen szárazra és orosz hajóhad ne jelenhessék meg Boszporban, mellyben csak valamennyi hajóhadnak egyesülve lenne szabad horgonyt vetni, vagy valamennyinek kizáratva kellene abból maradni. E módosítási ajánlatra rövid idő múlva elhatározó válasz fog érkezni az orosz kormánytól. — Néhány nap előtt két kis tengeri malacot küldöttek ajándéku Windorból a királynénak; az udvarmester nem fogadá el a küldeményt, mivel néhány shillingnyi szállítási bért kellett volna érte fizetni. Egy gentleman kiváltá a malacokat. —

F r a n c z i a o r s z á g .

(Peytel ki fog végeztetni. Elegy.) Lyoni lapok szerint az ottani hírek már parancsot kapa Bourgba sietésre, hol t. i. Peytel ki fogja végeztetni az élők sorából. — A mont-st.-micheli politikai foglyok 's barátik igen keserűn panaszkodnak azon rossz bánásmód miatt, mellyet az előbbiektől, főleg magányos elzáratás következtiben, szenvednek, mi egyenesen a büntető törvénykönyv megsértése, melly határozottan tilalmazza a magányos elzáratást. A várparancsnok még ezenkül azon embertelen bánásmóddal is tetézi kegyetlenségit, miszerint éheztetéssel bünteti azon foglyokat, kik panaszkodni merészek a rossz és helytelen tartás ellen. — Egy parisi lap következő bélyegző vonást közöl egy főrangú angoltól: „Egy angol olly hevesül szereté az elhunyt Malibrán nagybíró énekesöt, hogy halála hírének hallására azonnal megőrült, 's néhány évet az itteni örültek házában töltött el. Az orvos hallván Garcia Paulina nagysikerű fölléptét, próbálni akará, milly hatása lesz Malibrán e híres testvére hangjának a betegre. Alig zendült meg Paulina éneke, és az örült angol azonnal fölkiáltá: „Nemde mondam, hogy ő nem halt meg!“ Szemeiből könnyük özönlének, 's azon pillanattól ismét tökéletesen ura lón eszének, sőt már kezével is megkínálá Garcia Paulinát. — Algiri hírek szerint Valée táboruagy folyvást megerősíti törekszik a francziák hatalmát Constantine tartományban, és legközelebb az el-bibani kabylok meghódítására induland, kik eddig még mindenkor legfőkétebb függetlenségben éltek. Orleans hg részesülni kíván ez új hadi vállalat veszélyiben. —

(Peytel vérpádon végzé életét. Elegy.) A gyilkos Peytel, kinek neve Lacenaire, Delacollonge és Avril szomorú híré mellett fog állani a francia vértelősztéki évkönyvekben, 's kit siker nélkül óltalmaz a híres tollával a regény-író Balzac, oct. 28kán Bourghan csakugyan kivégezték. Ugyanazon nap reggeli 8 órakor jelent meg t. i. Peytelnél az eskütsztéki jegyző's tudatá vele, hogy még csak mintegy 3 óraig fog élni, mivel kegyelmert benyújtott esedezését visszautasítá a király. Peytel legnagyobb nyugalommal fogadá e hírt, arczvonalmi legkisebb változást sem áruktak el 's általában olly szilárd kifejezésűek maradtak, mint az egész vallatás alatt. „Kész vagyok, monda; de mégis szerettem volna ezt 24 órával előbb tudni.“ E szókna egyebet nem monda. 11 órakor nyílt kocsis állott meg a börtönajtó előtt. Peytel gyalog kívánt menni, és szilárd léptekkel közelíte a cselhoz; utközben nem igen látszék figyelni az őt kísérő lelkész szavaira, 's majd daczos tekintettel nézett a körülte hullámzó sokaságra. A vérpádhöz érkezvén megölelé kétszer a lelkész, 's igen gyorsan ment föl a lépcsőkön, fejét néma esőndben választá el tétől a bád. A vérpád mellett nyílt koporsó volt látható, melly azonnal elrejté a holttestet a kíváncsi nézők szemei elő, mivel az elítéltek rokonai e kedvezést különösen kikérték magoknak, 's így igen sok viaszalakos nyereszkedő cselérés nélkül vala távozni kénytelen, mert Peytel arczvonalmi elveszték gyűjteményeikre nézve. — A Moniteur legújabb száma összeesküvés-felfüdüzésről szól; a tettesek olly férfiak, kik már korábban is titkos társulatokhoz tartoztak 's most többször összegyűltek löporgyártásra és golyó-öntésre. Több házban löporgyártási eszközöket és kész töltéseket talált a rendőrség. Az elfogottak száma eddig 11 re megyen. — Oct. 24ikén este Dolban nagy számmal kezdének többnyire némberek 's gyermekek csoportozni, egy gabnával terhelt kocsis indulását Saint-Malo felé, gátlándók; a rendőroket közáporal fogadák a csoportozók 's a nemzetőrséget is hasonló sors érte. A lazongók több házat feltörték, hol gabnát vétek rejtve tartatni. A rennesi és saint-maloi katonaság mindazáltal csak hamar helyre állítá a esőndet, 's 25kén több gabnával terhelt kocsis föltartóztatás nélkül indulhata rendeltetési helyére. A megyeispan fölfüggeszté minden szolgálattételtől a doli nemzetőrséget, mivel azon este, mellyen a zavargás történt, csupán 18 közember 's 7 ti-zt jelent meg a piacon. — Dupotet alhajóvezér „Atalante“ fregátou Brestből Montevideoba vitorlázott a la Plata folyamban horgonyzó ostromzári hajóhad parancsnoksága átvételére. — Clermond-Ferrandban jelenleg 163 szökevény spanyol carlospárti katonatiszt tartózkodik, több közemberrel. A francia kormány naponkint tábornoktal alezredesig mindegyiknek 1 frankot és 10 cent. fizet, kapitánytól alhadnagyig 85 centimet 's altiszteknék és közembereknek 40 cent. E pénzből ételről 's lakásról kötelesek gondoskodni. Minden szobában öten hatan is laknak, 's minden ágyban kettő fekszik; sokan el nem hagyhatják szobájokat, mert nincsen mivel földniök testüket. Ezek között van a 65 éves Casa Eguia tábornok is. Kardját egyiknek sem volt szabad megtartani. E szeregesellen mind-

azon véleményben van, hogy a polgárháborút ezentúl még nagyobb dühösséggel fogják folytatni Spanyolországban. —

Oroszország.

Besszarabiából, oct. 10én: Oroszország déli részeiben folyást harcra készülnek. Az 50 ezer főnyi hadsereg létegetése Szebastopolban 's környékén többé nem titok. A hajóserget, valamint számos szállítóhajó kész a szebastopoli hadserget fölvenni bármely pillanatban, 's a fekete tenger bármely kikötőjébe szállítani. Hogy főleg a Boszport tartják szem előtt, az áldozat nagyságából gyanítják, mibe t. i. ez előkészületek kerülnek az orosz kormányának, mivel Szebastopol környéke télen át illy tetemes hadsereg tartására majd tökéletesen alkalmatlan. Ha a fenemlített 50 ezerből 10 ezret levonunk is, mint mellyel a hír megszorítható, még is 40 ezer főnyi sereg marad fen minden pillanatban rendelkezésre, melly tökéletesen elég a Boszpor, sőt a dardanellák biztosítására is. A krimi csapatoknál dühöngött betegség szünni kezd. —

Németország.

Osnabrück, oct. 14én: Kétitenni polgárt politikai izgatások miatt fenytő törvényszék előtt vádoltak be, melly azonban a vádat nem itélé eléggé alaposnak. A sept. 26ki alkotmányünnep megültreért politikai vizsgálatot kezdének. Körülményes kutatások folynak a musenburi események miatt. Musenburg, Osnabrück közelében fekvő malom sörházzal, hova nyáron, kivált este, szép kilátása miatt, csoportosan sétálnak ki az osnabrückiek. Itt ugyanis júniusban a hannoverai események után, mellyek itt is nagy ingerültséget okoztak, fölségsértési beszédek tartattak, lázadási énekeket daloltak 's isten tudja, mi nem történt még, mikről a legfelsőbb hatóságot értesíték. A vizsgálatokat, a városi hatóság elmellőztével, 's a városi ősi jogok és szabadítékok tekintetbe nem vételével, Erxlebenre bízták. Ez szigorun ragaszkodván a törvényekhez, először ellennyilatkozott, sőt a tartományi elnök is illyes vizsgálat ellen volt, melly jó következménnyel nem bíztathata. Hannoverából érkezett ismételt parancsra Erxlebennek meg kelle kezdeni a vizsgálatokat, de a tanács azonnal erőteljes és történefi kifejlésen alapuló ellenmondást nyujta be a tartományi elnökségnél e város jogaiba avatkozás ellen, 's mint hallatszik, ha a tanács látandja, hogy a város jogait kormányzati uton nem védheti, a törvény útjára lépnd. —

(A poseni érseki káptalan körirata.) A poseni főkaptalan oct. 10rül köv. köriratot intézte a megye lelkészeihez, mellyben további rendelésig minden zene és orgona elnémulását parancsolja nagymisek en., Hihetőleg tudtaul esett a n. é. lelkészségnek, hogy t. érsekkünet, miután oct. 4én a székes-városból ez érsekségbe visszatért, Gan 4 1/4 órakor reggel katonai segély mellett palotájában foglyul ejték 's felsőbb rendeltől Colbergbe hurczolák. Azon sebeket, miket Krisztus hívein pásztornak szeretett nyájától eltávolíttatása okozott, ez érseki megye papsága is egész nagyságában érzi. De mi marad föl ez inségünkben, mint alázatosan engedünk isten akaratjának, 's ujlva könyörgenünk a teremtőhöz büneink megbocsátása 's a büntetés elhárítása végett, melly bennünket most oly keményen sújt. Milly gondosan kell tehát kerülni az érd. papságnak tetteiben 's tanjaiban mindazt, mi az elmék ingerlése legkisebb gyanujára szolgálhatna okul, épen ugy más részről illő, hogy azon fájdalmat, mellyet mélyen érez, külsőleg is láttassa. Innen tehát az egyházkerületek lelkészeit oda utasítjuk, miszerint a nyilvános miseket további rendeltig zene és orgonaszó nélkül tartásák 's egyedül az énekkíséretet használják. E rendeletet a kerület lelkészeivel közöljék Önök szokott mód szerint, hogy minden lelkészül látomásolt körlevelet nyujtsanak be leveltárunkba. Posen, oct. 10kén 1839. Érsekségi főconsistorium. Kilinski" —

Hollandia.

(A hollandi trónbeszéd.) Hága, oct. 21én: A köz RR gyűlését ma délben 1 órakor nyitá meg a király következő beszéddel: „Érdemes urak! Mostani gyűlésök kinyitásakor ismételve biztosíthatom Önöket, miszerint külhatalmak iránti viszonyim folyást barátság 's jóakarattal érteit tanúsítják. A folyó év kezdetével kötött kereskedési és hajózási szerződés Éjszakamerikával, valamint azon kereskedési szerződés is, mellyet a német vámszövetség statusival köték, Németalföld jölléte terjeszkedésére új biztosítékul szolgál. Részemről mindent elkövettem, hogy a Belgiummal kötött szerződés végképi végrehajtását biztosítsam és siettessem. Azon javaslatok, miket Luxemburg uhgség átengedett részeért földbirtoki kárpótlást illetőleg a német szövetséghez intéztem, már elfogadtattak. Külügyi ministerem előadandja azon módot, mikép egyezkedtünk e tárgy iránt. Az által itt van azon időpont, mellyben megtegyük az alaptörvény azon változását, mik Belgiumnak Hollandiától elszakadta által szükségé váltak. E' czélből javaslatokat terjesztendek Önök elibe. A belgiummali szerződés következtében meg vannak téve az illető rendszabályok miszerint a hadi erő lehetőségig békelábra állíttassék; ez okul az önkéntes csapatok szárazföldi és tengeri katonaságnál, szolgálatjokérti köszönet mellett, elbocsáttattak; a tabort szétosztatták 's a polgárkatonaság ujonczit, kik öt évet töltének szolgálatban, haza eresztették. A legközelebb tavaszon hasonló fog történni az 1835ki ujonczokkal is. A későbbi ujonczozások nagyobb részit is közönséges engedély mellett elbocsáták. Ezek által azon álláspontot ügyeksünk elérni, mellyben kell lennie közönséges időben a polgárkatonaságnak 's nem leend szükség ezutáni ujonczozásokkor különös törvényről gondoskodni. E' rendszabályokrul nem

A nemzeti Gyapjú-raktárba az új városbeli Gyapjú-utcában, az Uj-épületnek felső 's a vaczi utnak jobbra eső szárnya felé, mind lerakhatásra mind eladásra folyást elfogadtatnak a t. cz. gyapjútermesztő urak küldeményi a gyapjuraktári egyesület által meghatározott föltételek alatt, mellyeket mindenkinek készséggel mutat elő írószobájában. Liedemann J. S.

Szerkeszti Helmezy. — Nyomtatja Trattner-Károlyi uri utca 612.

emlékezhetem a nélkül, hogy Önöknek méltánylás és megismerés érzését ki ne fejezzem, ha visszatekintek arra, mikép végzé a hollandi haderő kötelességit a' mult években, 's milly hűség és hazaszeretet üdvös példáját adá. A' belügyi kormányzat megfelel czéljának. A' gabna általánosan nem adott egész termést, de a' földészek szökkent áron adják el azt. Kereskedés és hajózás virágzik. A' gyárokból 's ezekkel összeköttetésben álló hasznos vállalatoknál rendkívüli élénkség 's félre nem ismérhető előhaladási törekvés uralkodik. A' nyilvános tanítás gondnal vitetik 's kívánatos javítások szüntelen tétetnek e' nemben. Tudományok 's művészetek folyást haladnak előre. A' szárazföldi 's vízi közlekedéseket folyást szabályszerűleg javítgatják. A' keletindiai birtok jölléte naprulnapra növekszik; nyugotindiai birtokunk érdeke pedig folyást figyelmem tárgya. A' közönséges statusköltések födöztetvék a' megajánlott eszközök által, mellyek beszédetést az általános jöllét biztosítja; a' nyilvános hitel nem esökkent. A' költségvetésen kívül, más pénzügyek javítását illető törvény is terjesztetik Önök elibe. A' nyilvános adósság részének átíratási szabályzata Belgiumra, melly a' londoni szerződés következtében történt, nem volt kívánt sikerü. Az hollandi törvényhozás minden részben legjobb fogant és akadály nélkül hozott be az igazságszolgáltatásnál. Hatását az idén kívánatos következmény koszoruzza. A' fenytő törvénykönyv első részét Önök elibe terjesztendik. E' fontos munkát azonnal buzogva folytatandják, mihelyt az első részben foglalt rendelkezések iránti tanácskozások következménye tudva lesz. Azon fontos érdekeknel, miket kölesönös meggondolásunk követel, Önök ismét dűl alkalmat találndnak, érettségök és honszeretetük 's olly tulajdonságok jelét adni, mellyekre nézve, mit örömet vallok meg — e' gyülekezet a' legveszélyesb pillanatokban is kitünt. A' hollandi nép hűsége, melly fejdelme iránti szeretetben és intézvényihez ragaszkodásban mutatkozik, kölesönös gyámolunk leend szerencséje megalapításában. 'S ha ezzel az istenbeni bizalmat egyesítjük, Németalföld megerősüül és ámbár határai megkisebbültek, a' statusok közt mégis érdemes helyet foglaland el. —

Amsterdamból oct. 22érül következőleg írnak a' francia lapok: „Azon benyomás, mellyet a' királynak országgyűlésmegnyitó beszéde tón, általában nem volt kedvező. Azon szakasz, melly a' statusalaptörvény-módosítást tüzi ki czélul, általános roszalást szűle, mert átlátták, miszerint e' módosítások alatt csupán azok értetnek, mellyeket a' két országnak egymástul végképi elválta szükségesít. E' szerint csak a' képviselők számát kevesbitik meg, az ország határai 's a' tartományok felosztatása pedig ugyanaz marad, melly már tetteleg 9 év óta fönáll; az alaptörvény semmi más pontban nem történni változás. A' kamrak elibe sem ministerségi felelősséget, sem új választási rendszer iránti törvényjavaslatot nem terjesztendek, szóval mind azon javítás, mit az ország szüksége megkíván, szönyegre nem kerüend. A' legfőbb vita hihetőleg abban öszpontosul: vajjon a' képviselők 50 vagy 55 tagbul álljon e' pénzügyet illető czikk is kiténő elégtelenséget okoz. Jól tudják ugyanis, mit kell tartani azon pénzügyi rendszabályról, mellyet a' kabinet a' kamrak elibe terjesztend. A' szó valódi értelmében ekölesönök a' keletindiai hollandi birtokok természetményin alapulnak 's mint tudva van, melly iszonyu adóssági teher fekszik már rajtok! Mindig a' status az, melly a' kölesönöket biztosítja; de a' keletindiai tartományok termése egyszer igen esökkenni találhat. — A' 2ik kamra elnökeül van Swinderen van Rensuma kijelöltet nevezé ki a' király a' három jelölt közül. — Oct. 25ki követkamrai ülésben a' pénzügyminister a' pénzügyi törvényjavaslatot nyujta be, melly áll: 1) kiadási költségvetésből 56 millió, 378,600 fttal; 2) jövedelmek 's bevételek költségvetéséből 56,386,298 fttal; a' keletindiai birtokokra veendő 56 milliónyi kölesön, mellynek kamatjaért a' status áll jót. E' kölesön visszafizetése 1842ben kezdetik meg 's Keletindia jövedelméből évenként egy millió fizettetik vissza. —

Törökország.

Alexandriai oct. 7ki irat szerint a' Messengerben Mehemed Ali Kairo-ba utaztakor majd vízbe fult; csolnakát ugyanis hatalmas szél fölfordítá 's az alkirály 40 kísérelőjével együtt néhány perczig víz alá merült, rögtöni segély azonban őt 's kísérelőit megszabadítá. „A' törökegyiptusi hajóserget sorsa, megjegyzi a' levelező, közel volt ahoz, miszerint a' nagyhatalmak befolyása nélkül döntésék el.“ A' National nem osztozik e' nézetben, sőt Meh. Ali halála, véleménye szerint, a' keleti ügyet bonyolultabbá tenné, mert több örökösei közt osztatnék föl bírodalma. —

Gabonaár. Vidéki városink piaczin: pozs. meroje váltó garas.

	buza	készler	rozsa	arpa	zab	kukuricza	koles
oct. 20kán Baja	83-70	67-60	60	50	37	80	67
„ 29kán Debreczen	90-75	70	60-55	40	34-30	42-40	70
„ 30kán Miskolcz	85-80	74-70	65-60	43-40	25-24	43-40	—
„ 31kán Mosony	134-90	84-72	90-80	60-54	59-47	89-75	—
„ 31kán Ungvár	106-102	92-89	84-80	60-57	34-30	80-82	—
„ 31kán Temesvár	97-91	76	60	42	40	50	—
nov. 1kén Uj-Beese	100-90	80-75	—	50	50	52-50	—
„ 2kán Szeged	90-85	70	—	45	50	62	65
„ 2kán Komárom	102-97	92-70	—	65	60	44-42	88-87
„ 2kán Győr	106-104	85-78	78-73	62-60	48-47	80-70	—
Pest nov. 11 es 12én	100-140	120-100	106-95	90	68	65	—

pest. m. 200-220/105-100